

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Europaudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 24. juni 2022
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Poul Stampe Berggreen
Sagsnr.: 2022-0032/06-0180
Dok.: 2469002

Besvarelse af spørgsmål nr. 222 (Alm. del) fra Folketingets Europaudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 222 (Alm. del), som Folketingets Europaudvalg har stillet til justitsministeren den 7. juni 2022. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Søren Søndergaard (EL).

Mattias Tesfaye

/

Thomas Højgaard

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 222 (Alm. del) fra Folketingets Europaudvalg:

”Ministeren bedes oversende et notat, som beskriver hvilken løsning regeringen forudser for Danmarks deltagelse i rådshenstillingen om operativt politisamarbejde, så Danmark kan gennemføre den inden for rammerne af det uskrevne grundlovsforbud.”

Svar:

1. Rådshenstillingen om operationelt politisamarbejde er omfattet af retsforbeholdet, men udgør en udbygning af Schengenreglerne. Danmark vil derfor inden seks måneder efter vedtagelsen af henstillingen skulle meddele Kommissionen, hvorvidt Danmark ønsker at gennemføre denne.

Det bemærkes i den forbindelse, at en rådshenstilling ikke er juridisk bindende. Som følge heraf vil Danmarks eventuelle tilslutning til rådshenstillingen på mellemstatsligt grundlag ikke gøre den retligt bindende for Danmark. Henstillingen vil således under alle omstændigheder have samme status for Danmark, som den har for de øvrige medlemslande.

Dele af henstillingen vurderes ikke at ville kunne gennemføres inden for rammerne af det uskrevne grundlovsforbud, som omtales nedenfor under pkt. 2. Det gør sig navnlig gældende for så vidt angår anbefalingen om, at medlemsstaterne i tilfælde af fælles operationer tillader polititjenestemænd fra andre medlemsstater at foretage identitetskontrol og pågribe enhver person, der forsøger at undgå identitetskontrol.

2. Både efter folkeretten og statsretten anses danske myndigheder som udgangspunkt for at være enekompetente til at udøve myndighedsbeføjelser inden for dansk territorium (det uskrevne grundlovsforbud).

Det antages dog, at grundloven, herunder det uskrevne grundlovsforbud, ikke er til hinder for, at et fremmed lands myndigheder efter folkeretlig aftale om afgrænsning af de indbyrdes jurisdiktionsforhold opnår adgang til dansk territorium til at udøve visse beføjelser i forhold til personer mv., som også har en særlig tilknytning til det pågældende andet land. Vurderingen af sådanne såkaldte jurisdiktionsaftalers forhold til grundloven beror på den enkelte aftales formål og nærmere indhold, herunder karakteren og omfanget af de udenlandske myndigheders beføjelser på dansk område.

Som et eksempel på det kan nævnes lov nr. 418 af 10. juni 1997 om Danmarks tiltrædelse af Schengenkonventionen, hvorefter et medlemslands politi har fået adgang til i en afstand på op til 25 km fra den dansk-tyske grænse at observere og forfølge lovovertrædere på dansk territorium. Magtanvendelse på dansk territorium vil, bortset fra eventuelle tilfælde af nødværge, skulle foretages af dansk politi. Ordningen indebærer desuden ikke, at dansk politi afskæres fra at udøve de pågældende beføjelser, men alene at der etableres en parallel kompetence for andre medlemslandes politi. Der kan endvidere peges på, at der vil være tale om beføjelser i forhold til lovovertrædelser, som har tilknytning til udlandet. Der henvises til pkt. 3.2.1 og pkt. 5 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget bag lov om Danmarks tiltrædelse af Schengenkonventionen (lovforslag nr. L 221 af 10. april 1997 ("lovforslaget").

Det fremgår af pkt. 5 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget, at Justitsministeriet konkluderede, at konventionen kunne tiltrædes inden for rammerne af grundloven, idet der ikke med tiltrædelsen ville blive overladt beføjelser, som efter grundlovens § 20 kun kan overlades til mellemfolkelige myndigheder, til andre landes myndigheder. Ved vurderingen lagde Justitsministeriet bl.a. vægt på, at udenlandske myndigheder ikke kan foretage fysisk magtanvendelse i forbindelse med observation og forfølgelse på dansk territorium, dvs. at magtanvendelse på dansk territorium, bortset fra eventuelle tilfælde af nødværge, vil skulle foretages af dansk politi. Ud over karakteren af beføjelserne lagde Justitsministeriet endvidere vægt på, at retten for et andet medlemslands politi til at fortsætte en forfølgelse kun gælder i en afstand på op til 25 km fra den dansk-tyske grænse, og at de danske myndigheder efter konventionen når som helst kan forlange observationen indstillet.

3. Regeringen er positivt indstillet over for initiativer, der sigter på at forbedre det europæiske politisamarbejde, men det skal naturligvis ske inden for grundlovens rammer.

I forbindelse med tilslutningen til rådshenstillingen på mellemstatsligt grundlag agter Danmark derfor at afgive en erklæring, bl.a. om at rådshenstillingen vil skulle gennemføres i dansk ret inden for rammerne af grundloven, herunder det uskrevne grundlovsforbud.